

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Faisala Husseiniho v právní věci žalobkyně: **A. S.**, zastoupená Mgr. Janem Švarcem, advokátem se sídlem Vodičkova 695/24, Praha 1, proti žalované: **Univerzita Karlova**, se sídlem Ovocný trh 560/5, Praha 1, proti rozhodnutí rektora žalované ze dne 7. 10. 2020, čj. UKRUK-245204/2020-3, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2021, čj. 11 A 134/2020-24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 22. 5. 2020, čj. UKRUK/132318/2020-5, rektor žalované nepřiznal žalobkyni sociální stipendium [stipendium v případě tíživé sociální situace studenta ve smyslu § 91 odst. 2 písm. d) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách)] na akademický rok 2017/2018. Žalobkyně totiž neprokázala nárok na stipendium písemným potvrzením orgánu státní sociální podpory podle § 91 odst. 3 zákona o vysokých školách. V záhlaví označeným rozhodnutím rektor zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil své prvostupňové rozhodnutí.

[2] Rozhodnutí rektora o odvolání napadla žalobkyně žalobou. Tvrdila především, že v průběhu řízení žádala o přerušení řízení do skončení soudního řízení týkajícího se přídatku na dítě, jelikož jde o otázku rozhodnou pro přiznání stipendia. Tím, že rektor řízení nepřerušil, zatížil řízení vadou, která má vliv na zákonnost rozhodnutí.

[3] Městský soud v Praze žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. K výše reprodukované žalobní námitce uvedl, že není zřejmé, v čem má spočívat vliv nepřerušení řízení na zákonnost rozhodnutí. Ze správního spisu sice plyne, že žalobkyně žádala o přerušení řízení, ale následně podala žádost o opatření proti nečinnosti a domáhala se vydání rozhodnutí ve věci samé (následně dokonce podala nečinnostní žalobu, na jejímž základě Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 22. 1. 2020, čj. 9 A 12/2019-72, žalované uložil povinnost rozhodnout o žádosti). V situaci, kdy bylo žalované pravomocně uloženo, aby o žádosti ve stanovené lhůtě rozhodla, jí lze obtížně vytýkat, že řízení nepřerušila na základě předcházející žádosti o přerušení řízení. Z pořadí stěžovatelčiných podání lze dovodit, že na přerušení řízení již netrvala a domáhala se vydání rozhodnutí. Později se již přerušení řízení nedomáhala a ani odvolání nijak neodůvodnila. Sama skutečnost, že o žádosti o přerušení řízení nebylo formálně rozhodnuto, není vadou, která by měla vliv na zákonnost rozhodnutí.

II. Obsah kasační stížnost a vyjádření žalované

[4] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále „stěžovatelka“) kasační stížnost. Tvrdí, že nečinnostní žalobu podala poté, co byl rektor zcela nečinný a více než rok o žádosti o přerušení řízení nerozhodl. Především se domáhala přerušení řízení, ale nezbylo jí, než podat nečinnostní žalobu, kterou se lze domáhat jen vydání rozhodnutí ve věci samé a to pouze ve lhůtě jednoho roku. Souhlasí, že po vydání rozsudku, kterým byla stanovena povinnost o žádosti ve stanovené lhůtě rozhodnout, již nebylo možné řízení přerušit. Tuto procesní situaci si ale žalovaná zavinila sama. Pokud by o přerušení řízení rozhodla před vyhlášením rozsudku v nečinnostní věci, do této situace by se nedostala. Závěry napadeného rozsudku stěžovatelku staví před Sophiinu volbu – buď se mohla domáhat přerušení řízení a ztratila by možnost podat nečinnostní žalobu nebo se soudně mohla domáhat ochrany před nečinností a nese následný neúspěch ve věci samé z důvodu nepřerušení řízení. Při volbě těchto variant by se musela smířit s „procesní smrtí“. Závěr zaujatý městským soudem je proto neudržitelný. Závěr městského soudu, podle kterého poté, co se stěžovatelka začala domáhat vydání meritorního rozhodnutí, již netrvala na přerušení řízení, není pravdivý. Stěžovatelka ve všech podáních, ve kterých se domáhala vydání rozhodnutí ve věci samé (v žádosti o opatření proti nečinnosti i v nečinnostní žalobě), zřetelně deklarovala, že se ve skutečnosti domáhá přerušení řízení. Pouze nechtěla ztratit možnost soudní ochrany před nečinností.

[5] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhla, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl. Nezbyvala jí v důsledku rozsudku městského soudu sp. zn. 9 A 12/2019 jiná možnost než rozhodnout o žádosti o stipendium. Řízení nemohla přerušit a ani nemohla předvídat, že žalobkyně na přerušení řízení trvá. Co se týče tvrzené nečinnosti, poukázala na to, že spornou byla otázka, jakým způsobem měla o žádosti rozhodnout. Měla za to, že o žádosti rozhodla již 31. 5. 2018 a rozhodnutí doručila stěžovateli prostřednictvím informačního systému univerzity. Městský soud se však s jejím názorem neztotožnil a

pokračování

dospěl k závěru, že rozhodnutí měla stěžovatelce doručit do datové schránky. Požadavek stěžovatelky na přerušení řízení před vydáním rozsudku v nečinnostní věci proto považuje za absurdní. Měla za to, že ve věci není nečinná a nemohla předjímat, jak městský soud rozhodne. Žalované nadto není zřejmé, proč stěžovatelka o přerušení řízení nežádala v odvolání a rezignovala i na jeho doplnění. S rozhodnutím městského soudu o nečinnostní žalobě v té době byla obeznámena stejně jako žalovaná. Dalo by se proto očekávat, že bude postupovat v souladu s principem *vigilantibus iura scripta sunt*. Jestliže se přerušení řízení nedomáhala v odvolání a nechala věc dojít až do soudního řízení, jde o účelový postup. Tím je dána i odpověď na „*Sophiinu volbu*“ stěžovatelky.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti.

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Stěžovatelka v kasační stížnosti vymezila jedinou kasační námitku, podle které měl městský soud žalobou napadené rozhodnutí zrušit, protože je správní řízení jemu předcházející zatíženo vadou spočívající v tom, že nebylo rozhodnuto o žádosti o přerušení řízení.

[9] Již městský soud v napadeném rozsudku přiléhavě poukázal, že ne každé procesní pochybení správního orgánu je důvodem pro zrušení správního rozhodnutí. Důvodem pro zrušení správního rozhodnutí jsou pouze takové případy porušení ustanovení právních předpisů o řízení před správními orgány, které mohly mít vliv na zákonnost rozhodnutí [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.]. Dané ustanovení předpokládá, že *a contrario* nebudou rušena taková správní rozhodnutí, při jejichž vydávání sice došlo k porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, a nezřídka i podstatnému, ovšem takového porušení nemohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. V případě, že vada řízení zcela jistě neovlivnila obsah žalobou napadeného rozhodnutí, tedy pokud by obsah rozhodnutí byl totožný, i kdyby k vadě nedošlo, neexistuje žádný vztah mezi vadou řízení a zákonností rozhodnutí (rozsudky NSS ze dne 8. 3. 2007, čj. 8 Afs 102/2005-65, a ze dne 22. 3. 2017, čj. 2 As 322/2016-39). Vady řízení je proto třeba vždy posuzovat v kontextu každé konkrétní věci, neboť totožná vada může mít v případě jednoho řízení vliv na zákonnost rozhodnutí a v jiném případě nikoli.

[10] Z hlediska důvodnosti uplatněné kasační námitky je podstatné, aby stěžovatelka tvrdila, jak konkrétně se procesní pochybení v této věci promítlo do zákonnosti správního rozhodnutí. To však nečiní a újmu, která jí vznikla, shledává ve vzniku určitého procesního dilematu, před které byla postavena. Samotná nutnost zvažovat, jaký procesní postup v rámci správního řízení zvolí, je však spíše otázkou procesní strategie a skutečnost, že se musela rozhodnout v průběhu správního řízení mezi dvěma variantami procesního

postupu, ještě nic nevypovídá o zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí. Stěžovatelka sice staví svou argumentaci na tom, že volbou kterékoliv ze dvou možností (trvání na přerušení řízení nebo podání nečinnostní žaloby, kterou by se domáhala vydání rozhodnutí ve věci samé) si takříkajíc „zavřela dveře“ z hlediska druhé možnosti procesního postupu. Jak ale plyne i z výše uvedeného rozsudku sp. zn. 2 As 322/2016, procesní vada spočívající v odepření možnosti určitého procesního postupu (v dané věci konkrétně šlo o nemožnost uplatnit námitku podjatosti) bez dalšího není důvodem pro zrušení správního rozhodnutí.

[11] Ztotožnit se lze i se závěrem, podle kterého rektor při rozhodování o žádosti neměl v důsledku rozsudku městského soudu sp. zn. 9 A 12/2019, kterým soud přikázal na základě nečinnostní žaloby vydat rozhodnutí ve věci, jinou možnost než rozhodnutí vydat. S tím ostatně souhlasí v kasační stížnosti i stěžovatelka. Městský soud i žalovaná nadto přílehlavě poukázali na to, že stěžovatelka mohla o přerušení řízení žádat i v odvolání (jak učinila úspěšně v jiné související věci vedené u městského soudu pod sp. zn. 11 A 15/2019), které však nyní podala zcela blanketní. Její tvrzení, že po podání nečinnostní žaloby se zbavila možnosti, jak se domoci přerušení řízení, proto ani z tohoto důvodu není na místě.

[12] Nad rámec výše uvedeného pak lze dodat, že stěžovatelka v žádosti o přerušení řízení poukazovala na probíhající soudní řízení, ve kterém se domáhala zrušení správního rozhodnutí ve věci přídatku na dítě. V obecné rovině sice platí, že případný úspěch v daném řízení by hypoteticky mohl mít vliv na správní řízení v nynější věci (byť nikoli nutně), neboť stěžovatelčina žádost o stipendium byla zamítnuta, protože nedoložila příslušné potvrzení orgánu státní sociální podpory vázané mj. na pobírání přídatku na dítě. Nejvyššímu správnímu soudu je však v této souvislosti z úřední činnosti známo, že městský soud v dané věci žalobu stěžovatelky zamítl rozsudkem ze dne 9. 11. 2020, čj. 4 Ad 11/2018-30, a její následnou kasační stížnost zamítl NSS rozsudkem ze dne 12. 11. 2020, čj. 5 Ads 406/2020-29.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud tedy s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[14] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Žalované, která měla ve věci úspěch, nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů její běžné úřední činnosti, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 9. února 2023

pokračování

8 As 162/2021-36

Milan Podhrázký
předseda senátu